

	<p>INHOUDSOPGAVE</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Inleiding <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Aanleiding 1.2 Visie 1.3 Literatuur & Digitale informatie 2. Grondslag 3. Welke wettelijke verplichtingen worden er verlangd? <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Verzuim 3.2 Schorsing 3.3 Verwijdering 3.4 Schoolgids 4. Uitwerking binnen PCBO Amersfoort <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Verzuim 4.2 Aanleiding schorsing en/of verwijdering 4.3 Schorsing 4.4 Verwijdering 4.5 Bezwaar 4.6 Schoolgids 5. Aangifte politie 6. Bijlagen
1	<p>INLEIDING</p> <p>De leerplichtwet geeft sinds 1969 het wettelijk kader rond de leerplicht. Sinds 2012 is het toezicht op het naleven van de leerplichtwet door scholen ondergebracht bij de onderwijsinspectie). (De handhaving van de leerplichtwet door anderen dan scholen, is de taak van de gemeente (leerplichtambtenaren)). In de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is aangegeven welke kaders er zijn rond het schorsen van een leerling. Met de invoering van Passend Onderwijs (per 1 augustus 2014) zijn de kaders rond schorsing en verwijdering gewijzigd.</p>

1.1	<p>Aanleiding</p> <p>De leerplichtwet bepaalt dat kinderen naar school moeten. Voor de meeste kinderen en hun ouders¹ geldt dat dat ook gewoon is. Echter, er kunnen uiteenlopende zaken zijn die een regelmatige schoolgang belemmeren of beperken. Ziekte, een fysieke of psychische beperking, een conflict, een zorgelijke thuissituatie en tal van andere redenen kunnen een vanzelfsprekende schoolgang bemoeilijken.</p> <p>Van scholen wordt verwacht dat zij zich houden aan de wet en binnen de gegeven kaders zoeken naar oplossingen.</p> <p>Een recente ontwikkeling is die van Passend Onderwijs. Van scholen wordt verwacht dat zij een grotere diversiteit aan leerlingen een passende onderwijsplek kunnen bieden.</p> <p>Het beleid van de overheid is er opgericht om het aantal kinderen dat thuis zit en niet deelneemt aan onderwijs terug te dringen.</p> <p>Dit protocol beschrijft wat er van scholen verwacht wordt in het omgaan van (dreigend) verzuim van leerlingen en hoe dat binnen PCBO Amersfoort wordt toegepast.</p>
1.2	<p>Visie</p> <p>Vanuit de grondslag en de visie van PCBO Amersfoort zijn alle scholen binnen de stichting overtuigd van het belang om kinderen een veilige basis te bieden. Dit zien wij als basis voor kinderen om niet alleen tot goede leerresultaten te komen maar ook om zich te kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en verantwoordelijke burgers in onze maatschappij.</p> <p>Volgens de wet is een school veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van andere mensen wordt aangetast.</p> <p>Veiligheid vraagt om verbinding met de omgeving en continue alertheid op signalen in de omgeving van het kind, de leerkracht, de school en de maatschappij.</p>
1.3	<p>Literatuur & Digitale informatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bakker, Ria, e.a., (2014), <i>Zorgen over, zorgen voor... De leerling met een chronische of langdurige ziekte</i>, Den Haag, Ziezon landelijk netwerk ziek zijn & onderwijs • Bijsterveldt-Vliegthart, J.M. van, (2012), <i>Staatcourant (uitleg artikelen leerplichtwet)</i>, nr. 14773, 16 juli 2012 • Gemeente Amersfoort, (4 november 2014), <i>Hoe handelt school bij... verlofaanvragen?</i> • Gemeente Amersfoort, (4 november 2014), <i>Hoe handelt school bij... toelating, schorsing en verwijdering?</i> • Geschillencommissie passend onderwijs, (z.d.), <i>Geschillencommissie passend onderwijs (informatie over de werkwijze van de geschillencommissie)</i>, (Van: https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/geschillencommissie-passend-onderwijs-gpo, binnengehaald op: 19-09-2016, 14.05 uur) • Ingrado, (19 mei 2015), <i>Schorsing, verwijdering en passend onderwijs</i> • Lesco, (2016) <i>Verzuimregister primair onderwijs</i> (Van: https://www.lesco.nl/nieuws/324890-verzuimregister-primair-onderwijs?sublist=12039, binnengehaald op: 08-07-2016, 09.25 uur) • Onderwijsinspectie, (2015), <i>Zonder titel (informatie over de leerplicht)</i>, (Van: http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/leerplicht, binnengehaald op 04-07-2016, 13.25 uur) • Onderwijsinspectie, (2015), <i>Zonder titel (informatie voor scholen over melden ongeoorloofd verzuim)</i>, (Van: http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/melden-ongeoorloofd-verzuim, binnengehaald op 04-07-2016 om 13.30 uur) • Onderwijsinspectie, (2015), <i>Zonder titel (informatie voor ouders over schorsen en verwijderen)</i>, (Van: http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/schorsen-en-verwijderen, binnengehaald op: 04-07-2016, 13.15 uur) • Rijksoverheid, (2016) <i>Verzuimregister primair onderwijs</i> (Van: https://abonneren.rijksoverheid.nl/nieuwsbrieven/archief/artikel/voorbeeld/nap-previews-pid387226/b321c796-371d-48a8-a667-fd5ad709daf7?securityKey=ErhKJ7zChIRo7-_mYDU-1fHb6gQtTHbbM5LIIGxeuqY1&utm_source=emailnieuwsbrief&utm_medium=email&utm_campaign=Primair+onderwijs, binnengehaald op: 08-07-2016, 09.09 uur) • Rijksoverheid, (z.j.), <i>Zonder titel (informatie voor ouders over schorsen en verwijderen)</i>, Van: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs/vraag-en-antwoord/mag-eeen-basisschool-mijn-kind-schorsen-of-verwijderen, binnengehaald op 04-07-2016, 13.35 uur) • Z.a., (16 november 2015, versie 5.0), <i>Bundeling van kracht, kader voor gemeentelijke toetsing verzuim en voortijdig schoolverlaten bij scholen/instellingen</i>

¹ Daar waar 'ouder' gebruikt wordt, kan ook 'verzorger' of 'voogd' gelezen worden.

	<ul style="list-style-type: none"> • Z.a., (2015), <i>Schorsing in het basisonderwijs (In: E-nieuws Primair Onderwijs 4 september 2014)</i> • Z.a., (z.j.), <i>Handreiking onderwijs en zorg</i>, (Van: https://vng.nl/onderwerpenindex/onderwijs/passend-onderwijs/publicaties/handreiking-onderwijs-en-zorg, binnengehaald op: 04-07-2016, 13.38 uur)
2	<p>Grondslag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerplichtwet • Wet op het Primair Onderwijs (Met name artikel 13, 40, 43 en 63) • Wet op het Onderwijstoezicht (Met name artikel 24h) • Referentiekader passend onderwijs • Basisondersteuning SWV De Eem • Jeugdwet (waaronder de Verwijsindex risicojongeren)
3	<p>Welke wettelijke verplichtingen worden er verlangd?</p> <p>Opmerking vooraf In diverse wetten wordt aangegeven wat van scholen verlangd wordt rond verzuim, schorsing en verwijdering van leerlingen. Dit protocol handelt daarover: wat moeten scholen als dit aan de orde is? Echter, het is goed om stil te staan bij het gegeven dat verzuim, schorsing en verwijdering uitzonderingen zijn op wat gewenst is, namelijk: dat leerlingen naar school gaan, onderwijs volgen, zich ontwikkelen en dat bij voorkeur met plezier en in een veilige omgeving. Met de invoering van Passend Onderwijs hebben scholen een ruimere inspanningsverplichting om een grotere diversiteit aan leerlingen onderwijs te bieden, ook als dat niet vanzelf gaat. In dit protocol gaat het over die situaties waarin de schoolgang van leerlingen niet meer vanzelfsprekend is en hoe scholen daarmee om dienen te gaan.</p> <p>In dit protocol gaat het over verzuim, schorsing en verwijdering van leerlingen. Verzuim van leerlingen kan zeer diverse oorzaken hebben en veel leerlingen hebben in hun schoolloopbaan wel eens met verzuim, bijv. door ziekte, te maken.</p> <p>Schorsing en verwijdering zijn maatregelen die een enkele leerling wordt opgelegd. Naast tal van andere aspecten betekent dit in ieder geval dat een leerling op dat moment verzuimd en dit verzuim dient als “geoorloofd” geregistreerd te worden.</p> <p>Verzuim, schorsing en verwijdering kunnen (mede) aanleiding zijn om een registratie te doen in de Verwijsindex risicojongeren.²</p>
3.1	<p>Verzuim Leerlingen dienen de school geregeld te bezoeken (geregeld wil zeggen: zolang geen les wordt verzuimd). De leerplichtwet kent enkele gronden die eventuele vrijstelling van die geregelde schoolgang toestaan, namelijk als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de school is gesloten of het onderwijs is geschorst; • op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school is verboden; • de leerling bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school is ontzegd; • de leerling wegens ziekte verhinderd is de school te bezoeken; • de leerling vanwege vervulling van godsdienstige of levensbeschouwelijke plichten, verhinderd is de school te bezoeken; • de leerling vanwege de specifieke aard van het beroep^{3, 5} van ouders slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan;

² Zie ook: Protocol Verwijsindex risicojongeren van PCBO Amersfoort.

³ Vrijstelling van geregeld schoolbezoek voor vakantie is alleen mogelijk bij specifieke aard van het beroep van ouders. De minister van O. C. en W. heeft in een beleidsregel dit verder toegelicht: “Bij het begrip ‘specifieke aard van het beroep’ (...) dient voornamelijk te worden gedacht aan seizoensgebonden werkzaamheden, resp. werkzaamheden in bedrijfstakken die een piekdruk kennen, waardoor het voor het gezin feitelijk onmogelijk is om in die periode een vakantie op te nemen. Het moet redelijkerwijs te voorzien zijn (en/of worden aangetoond) dat een vakantie in de schoolvakanties tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen zal leiden. Slechts het gegeven dat gedurende de schoolvakanties een belangrijk deel van de omzet wordt behaald is onvoldoende.” Zie ook voetnoot 5 hieronder.

- de leerling door andere gewichtige omstandigheden⁴, ⁵ verhinderd is de school te bezoeken.

Om bij ziekte van een leerling een beroep op vrijstelling van geregeld schoolbezoek te kunnen doen, dienen de ouders de leerling binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering dit de school te melden, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte.

Scholen zijn verantwoordelijk voor onderwijs aan een leerling, ook als de desbetreffende leerling door ziekte langere tijd afwezig is of frequent afwezig is.

Om bij de vervulling van godsdienstige of levensbeschouwelijke plichten een beroep op vrijstelling van geregeld schoolbezoek te kunnen doen, dienen de ouders uiterlijk twee dagen vóór de verhindering de school hierover te informeren.

Een beroep op vrijstelling voor geregeld schoolbezoek wegens vakantie voor een leerling, kan slechts gedaan worden, als de schoolleiding de ouders daartoe verlof heeft verleend³, ⁵.

Dit verlof kan slechts éénmaal voor ten hoogste 10 dagen per schooljaar worden verleend en kan niet plaatsvinden in de eerste twee lesweken van het schooljaar.

⁴ Vrijstelling van geregeld schoolbezoek vanwege andere gewichtige omstandigheden, betreft omstandigheden die veelal buiten de wil of invloedssfeer van de ouders of leerlingen liggen. De schoolleiding kan verlof verlenen als er sprake is van andere gewichtige omstandigheden, zolang het totaal aantal verlofdagen het aantal van 10 verlofdagen in een schooljaar niet overschrijdt. Verlof kan gegeven worden voor:

- Verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- Het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de uren kan geschieden: maximaal 10 dagen;
- Het bijwonen van het huwelijk van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad: in Nederland maximaal 2 schooldagen indien er ver gereisd moet worden, anders maximaal 1 dag, in het buitenland maximaal 5 dagen. Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig: kopie trouwakte);
- Een ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de derde graad: maximaal 10 dagen. Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt;
- Overlijden van bloed- of aanverwant:
 - In de eerste graad maximaal 5 schooldagen;
 - In de tweede graad maximaal 2 schooldagen;
 - In de derde of vierde graad maximaal 1 schooldag;
 - In het buitenland eerste t/m vierde graad maximaal 5 schooldagen. Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig: akte van overlijden);
- 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum en het 12½, 25, 40, 50 en 60 jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag;
- Andere naar het oordeel van de schoolleiding gewichtige omstandigheden: maximaal 10 dagen.

⁵ Daarbij geldt het volgende:

- Verlofaanvragen dienen schriftelijk en binnen een redelijke termijn bij de schoolleiding te worden ingediend. Indien de aanvraag niet binnen een redelijke termijn is ingediend, moet door de aanvrager worden beargumenteerd waarom dit niet is gebeurd;
- Er kunnen voorwaarden gesteld worden aan het toekennen van verlof, bijvoorbeeld het achteraf tonen van bepaalde bescheiden;
- De toestemming of afwijzing moet schriftelijk worden vastgelegd en in geval van afwijzing goed worden gemotiveerd door de schoolleiding;
- Verlof moet altijd zo kort mogelijk worden gehouden;
- Alle aanvragen dienen, voor zover in redelijkerwijze mogelijk, te worden vergezeld van bewijsmiddelen;
- Verlof vanwege gewichtige omstandigheden kan ook worden toegekend in de eerste twee weken na de zomervakantie, hier moet echter terughoudend mee worden omgegaan.

In de volgende gevallen wordt in ieder geval geen extra verlof gegeven:

- Familiebezoek in het buitenland;
- Goedkope tickets in het laagseizoen;
- Omdat tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode;
- Vakantiespreiding;
- Verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- Eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte;
- Samenreizen/in konvooi rijden door onrustige gebieden;
- Kroonjaren;
- Sabbatical;
- Wereldreis/verre reis.

	<p>Vrijstelling voor geregeld schoolbezoek wegens andere gewichtige omstandigheden^{4, 5} kan slechts genoten worden, als de schoolleiding de ouders daartoe verlof heeft verleend. Als dit verlof niet van tevoren is aangevraagd, kan de schoolleiding dit verlof alsnog verlenen indien binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering de schoolleiding over de reden van de verhindering wordt geïnformeerd door de ouders. Dit verlof kan voor ten hoogste 10 dagen per schooljaar worden verleend. Als de omvang van het gevraagde verlof meer dan 10 dagen bevat, is het de leerplichtambtenaar die, na overleg met de schoolleiding, een besluit neemt over de eventuele toekenning van dit verlof. (Dit besluit moet genomen worden door de leerplichtambtenaar werkzaam in de gemeente waar de desbetreffende leerling woont.)</p> <p>Als een leerling in een periode van vier opeenvolgende weken 16 uur zonder geldige reden lestijd heeft verzuimd, dient de schoolleiding de leerplichtambtenaar hierover te informeren.</p> <p>Scholen hebben en gebruiken een meldingsregister waarin het verzuim van leerlingen wordt vastgelegd opdat de schoolleiding, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie hun taken met betrekking tot de leerplicht kunnen uitoefenen.</p> <p><i>In de nabije toekomst gaat er gewerkt worden met een digitaal verzuimregister dat wordt verzorgd door DUO. Voor de digitale verzuimmeldingen moeten de leerlingenadministratiesystemen worden aangepast. DUO heeft hierover afspraken gemaakt met de softwareleveranciers. Per 1 januari 2017 zijn alle softwarepakketten aangepast. Vanaf dat moment kunnen scholen verzuimmeldingen rechtstreeks vanuit hun leerlingenadministratiesysteem naar de gemeente sturen.</i></p>
<p>3.2</p>	<p>Schorsing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week (vijf schooldagen) schorsen. • Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekend gemaakt. • Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis. • Binnen 6 weken na de mededeling van het besluit een leerling te schorsen, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen deze beslissing. • Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. • Alvorens over het bezwaar te beslissen, hoort het bevoegd gezag de ouders. • Als ouders niet instemmen met de beslissing op het bezwaar kunnen zij in beroep gaan en hun bezwaren voorleggen aan de civiele rechter. <p>Schorsing⁶ is een besluit van het bevoegd gezag om de leerling, wegens een bepaalde gedraging, tijdelijk niet toe te laten tot de lessen of tot de school. De leerling wordt in een aparte ruimte gezet en gaat daar werken aan zijn schoolwerk of krijgt schoolwerk mee naar huis.</p>
<p>3.3</p>	<p>Verwijdering</p> <ul style="list-style-type: none"> • De beslissing over verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. • Voordat wordt besloten over te gaan tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleerkracht. • Het bevoegd gezag mag een leerling pas definitief verwijderen als het voldaan heeft aan zijn zorgplicht om een andere school te vinden die bereid is de leerling toe te laten⁷. Een andere school kan ook een school voor speciaal (voortgezet) onderwijs zijn. • Als het bevoegd gezag een leerling verwijderd, informeert het bevoegd gezag de ouders daarover schriftelijk en met opgave van redenen. Dit kan door toezending of uitreiking van een brief aan ouders. • Echter, voordat het bevoegd gezag besluit tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling. • De schoolleiding informeert onmiddellijk de inspectie van het onderwijs en de leerplichtambtenaar over het besluit tot definitieve verwijdering.

⁶ Gebruikte termen zoals interne schorsing, externe schorsing en het geven van een time-out vallen onder de algemene definitie van schorsing en hiermee ook onder alle wettelijke bepalingen betreffende schorsing.

⁷ Die bereidheid van een andere school om deze leerling op te nemen, betekent dat deze leerling ook daadwerkelijk op een andere school is ingeschreven. Tot dan is de school van herkomst verantwoordelijk voor het onderwijs aan deze leerling.

	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen 6 weken na de mededeling van het besluit een leerling te verwijderen, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen deze beslissing. • Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. • Alvorens over het bezwaar te beslissen, hoort het bevoegd gezag de ouders. • Als ouders niet instemmen met de beslissing op het bezwaar kunnen zij in beroep gaan en hun bezwaren voorleggen aan de civiele rechter. <p>Verwijdering is een besluit van het bevoegd gezag om de leerling, wegens een bepaalde gedraging, niet meer toe te laten tot de lessen en tot de school. Het bevoegd gezag zal een andere school moeten vinden die bereid is de leerling toe te laten ⁷. Tot die tijd is de school verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs.</p>
3.4	<p>Schoolgids</p> <p>In de schoolgids moet o.a. informatie te vinden zijn over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het verzuimbeleid (waaronder schorsing en verwijdering) en • het bezwaar aantekenen tegen een besluit tot schorsing en/of verwijdering.
4	<p>Uitwerking binnen PCBO Amersfoort</p>
4.1	<p>Verzuim</p> <p>Leerlingen worden dagelijks op school verwacht. Iedere dag neemt de groepsleerkracht er notitie van welke leerlingen afwezig zijn: verzuimen. Dit verzuim wordt vastgelegd in ParnasSys, het leerling volg- en administratiesysteem van de school. Daarbij wordt aangegeven om welk soort verzuim dit gaat en op welk dagdeel het verzuim betrekking heeft.</p> <p>Als kinderen zonder bericht afwezig zijn, neemt de school contact op met de ouders om te verifiëren of er sprake is van absentie of dat er een andere reden is dat een leerling niet op school is. Dit wordt dien overeenkomstig geregistreerd.</p> <p>Als leerlingen ziek zijn, informeren ouders de school daarover voordat de lessen zijn aangevangen. In de schoolgids kunnen ouders vinden hoe dit te doen.</p> <p>Als leerlingen vanwege ziekte langdurig afwezig (zullen) zijn of frequent verzuimen, zullen school en ouders met elkaar moeten onderzoeken op welke manier de desbetreffende leerling toch, indien mogelijk, onderwijs kan volgen. Als een leerling niet volledig het regulier onderwijs kan volgen vanwege gezondheidsproblemen, zal dat reden zijn om een OPP op te stellen.</p> <p>Ouders en scholen kunnen bij onderwijs aan leerlingen met gezondheidsproblemen eventueel advies inwinnen bij een consulent onderwijsondersteuning zieke leerlingen. Deze zijn te vinden via www.ziezon.nl.</p> <p>Als leerlingen afwezig zullen zijn vanwege religieuze verplichtingen, informeren de ouders de school daar uiterlijk twee dagen van tevoren over.⁸</p> <p>Voor andere redenen van afwezigheid dienen ouders van tevoren schriftelijk verlof aan te vragen. Daarvoor zijn aanvraagformulieren⁹ op school en/of op de website van de school te vinden. In de regel wordt het verlof van tevoren aangevraagd¹⁰ en moet er toestemming gegeven worden voor het gevraagde verlof, de leerplichtwet ^{3, 4, 5} is hierin leidinggevend.</p> <p>Op het aanvraagformulier is ook te vinden hoe ouders hun bezwaar kenbaar kunnen maken indien zij het niet eens zijn met het besluit over hun verlofaanvraag.¹¹</p> <p>Als de verlofaanvraag de bevoegdheid van de schoolleiding te boven gaat, verwijst de schoolleiding naar de afdeling leerplicht van de gemeente waar de leerling woonachtig is.</p>

⁸ Voor dit verlof hoeven ouders geen toestemming te vragen, zij hoeven slechts de school hierover te informeren. Daar waar dit onverhoopt tot ongewenste situaties leidt (heel veel religieuze verplichtingen achter elkaar, onbekendheid met de gemelde religieuze verplichting, ...), overlegt de schoolleiding met de afdeling leerplicht hoe te handelen.

⁹ Zie bijlage 2 Model Aanvraagformulier verlof

¹⁰ Verlofaanvragen dienen 8 weken van tevoren schriftelijk gedaan te worden bij de schoolleiding. (Deze periode van 8 weken is met name van belang indien ouders bezwaar willen aantekenen tegen het genomen besluit over hun verlofaanvraag.)

¹¹ Op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht kunnen ouders binnen 6 weken na het besluit over de verlofaanvraag, bezwaar aantekenen tegen het genomen besluit. Indien het besluit is genomen door de schoolleiding, dienen ouders daar hun bezwaar in te dienen. Indien het besluit is genomen door de leerplichtambtenaar, dienen ouders hun bezwaar in te dienen bij de afdeling leerplicht van hun woonplaats.

	<p>In de schoolgids is kunnen ouders lezen in welke situatie verlof aangevraagd kan worden en hoe dit te doen.</p> <p>Bij langere afwezigheid van leerlingen, onderhoudt de school geregeld contact met de ouders (en betreffende leerling).</p> <p>Als een leerling in een periode van 4 weken 16 uur zonder geldige reden afwezig is, informeert de schoolleiding de leerplichtambtenaar hierover.</p> <p>Veelvuldig of frequent verzuim, ongeoorloofd of geoorloofd, is ongewenst en kan aanleiding zijn om met ouders in gesprek te gaan. Doel van dit gesprek is om verzuim terug te dringen en eventuele onderliggende knelpunten op tafel te krijgen en wellicht te zoeken naar een oplossing.</p> <p>Opvallend verzuim is bijvoorbeeld (meerdere keren) ongeoorloofd verzuim en veelvuldig ziekteverzuim (zonder heldere verklaring) of veelvuldig te laat komen. De eerst aangewezen om de mate van verzuim in de gaten te houden, is de groepsleerkracht. Iedere school zorgt verder dat één andere functionaris het verzuim en de registratie daarvan monitort (bijvoorbeeld de intern begeleider of de directie).</p> <p>De school streeft er naar dat als de leerplichtambtenaar geïnformeerd moet worden over veelvuldig en frequent ongeoorloofd verzuim (16 uur per 4 weken) hierover al gesprekken zijn geweest tussen ouders en school.</p> <p>Als school de leerplichtambtenaar inlicht over 16 uur ongeoorloofd verzuim in een periode van vier weken, informeert school ook de ouders hierover. Daarbij nodigt de school ouders (opnieuw) uit om in gesprek te gaan.</p> <p>In ParnasSys, het leerlingenadministratiesysteem, wordt de verzuimmelding uitgewisseld met Bron. Door deze uitwisseling wordt de melding digitaal verzonden naar de gemeente. De gemeente haalt de melding op uit het verzuimregister en neemt deze in behandeling.</p> <p>Een verzuimmelding wordt alleen verstuurd bij ongeoorloofd verzuim. Ziekte en overig geoorloofd verzuim vallen hier niet onder.</p>
<p>4.2</p>	<p>Aanleiding schorsing en/of verwijdering</p> <p>Schorsing of verwijdering zijn ingrijpende maatregelen. Deze maatregelen worden gelukkig weinig ingezet. Ze kunnen worden toegepast indien er sprake is van</p> <ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende ondersteuning; • wangedrag van een leerling of ouder. <p>Onvoldoende ondersteuning</p> <p>Scholen zullen in de regel proberen om, in samenwerking met ouders, een passende oplossing te vinden voor een leerling met een specifieke extra onderwijs- of ondersteuningsbehoefte. De wens is om die extra ondersteuning als dat kan op de eigen school te bieden. Helaas lukt dat niet altijd.</p> <p>Als er sprake is van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften die de mogelijkheden van de school te boven gaan; • onvoldoende rust en veiligheid op school voor de leerling en/of andere leerlingen of personeel; <p>kan het zijn dat voor een leerling een schorsing en/of verwijdering wordt toegepast.</p> <p>Wangedrag van een leerling of ouder</p> <p>Onder wangedrag verstaan we:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het herhaaldelijk en/of langdurig en/of ingrijpend verstoren van het onderwijsproces in de groep en/of in de school; • het in gevaar brengen van zichzelf, andere leerlingen, (andere) ouders of personeel; • uitingen van verbaal en/of fysiek geweld tegen leerlingen, ouders en/of personeelsleden. Hieronder valt o.a.: pesten, treiteren, (seksuele) intimidatie, bedreiging, misbruik, discriminatie, racisme. <p>Als het bevoegd gezag in deze gevallen kiest voor het inzetten van schorsing of verwijdering als maatregel, dan gaat dit conform de in dit protocol beschreven procedures.</p>

4.3	<p>Schorsing</p> <p>Schorsing is een ingrijpende maatregel. In vrijwel alle gevallen dat scholen overgaan tot het inzetten van deze maatregel is dat omdat er sprake is van een onveilige situatie¹² en/of ernstige verstoring van de rust of orde in de school. Onderstaande uitwerking kent de context niet waarin de maatregel tot schorsing wordt toegepast. Het beschrijft de formele route waaraan scholen zich in ieder geval dienen te houden bij het toepassen van de maatregel tot schorsing. Het beschrijft wat scholen minimaal moeten doen om in formele zin zorgvuldig te handelen.</p> <p>In veel gevallen zullen scholen meer doen en/of meer hebben gedaan (te denken valt bijvoorbeeld aan het, in overleg met ouders, betrekken van het samenwerkingsverband, het wijkteam en/of de schoolarts) dan enkel overgaan tot schorsing. Ook al noemt dit protocol dit soort pogingen tot het vinden van een oplossing van eventueel onderliggende problemen niet, zij zullen in de regel wel ingezet worden. Daarvoor is medewerking van ouders veelal voorwaardelijk.</p> <p>Een besluit een leerling te schorsen, is een besluit van het bevoegd gezag. Als de schoolleiding deze maatregel wil toepassen, wordt dit voornemen voorgelegd, gemotiveerd en besproken met de directeur-bestuurder.</p> <p>Ouders worden door de schoolleiding uitgenodigd op school voor een gesprek waarin de maatregel tot schorsing wordt besproken, ouders worden ook gehoord over hun standpunt hierin.</p> <p>Ouders moeten schriftelijk geïnformeerd worden over het besluit tot schorsing met daarbij de reden/aanleiding tot de schorsing; ook al is het besluit tot schorsing al in een gesprek met ouders genoemd en toegelicht.</p> <p>De schorsingsbrief¹³ wordt opgesteld door de schoolleiding, ter goedkeuring voorgelegd aan de directeur-bestuurder. Deze neemt formeel het besluit en ondertekent de brief. Deze formele schorsingsbrief wordt vanuit het bestuurskantoor naar ouders verstuurd.</p> <p>Wellicht worden er ook andere kanalen gebruikt in de communicatie met ouders, maar er wordt te allen tijde ook een formele schorsingsbrief gestuurd naar ouders. Een kopie van deze schorsingsbrief wordt bewaard in het dossier van deze leerling.</p> <p>Bij een schorsing van méér dan één dag, wordt ook de inspectie van het onderwijs geïnformeerd over de schorsing¹⁴, evenals de leerplichtambtenaar.</p> <p>In de schorsingsbrief is in ieder geval onderstaande opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eventueel eerder gemaakte afspraken en eventueel eerder genomen maatregelen; • wanneer met ouders overleg is gevoerd; • de reden van de schorsing; • de duur¹⁵, ¹⁶ van de schorsing; • de invulling van de schorsing: gesprek(ken) met leerling en ouders, afspraken over te maken schoolwerk; • hoe te starten ná de schorsing/vervolgtraject/afspraken gericht op verbetering en voorwaarden voor toelating van de leerling op school/in de klas; • de consequentie bij herhaling; • de bezwaarprocedure; • bij een schorsing van méér dan één dag dat de schorsing gemeld wordt bij de onderwijsinspectie en dat de leerplichtambtenaar een kopie van de schorsingsbrief ontvangt. <p>In veel gevallen zal de schorsing niet de oplossing zijn van het onderliggende probleem. School en ouders zullen in de meeste gevallen (bij voorkeur) met elkaar</p>
-----	--

¹² Inspectie van het onderwijs, (2015), *Schorsingen en verwijderingen in het funderend onderwijs* (Zie: <http://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/content/assets/publicaties/2016/01/factsheet-schorsingen-en-verwijderingen.pdf>)

¹³ Zie bijlage 3 voor Model Schorsingsbrief.

¹⁴ Schorsingen van méér dan één dag moeten worden gemeld bij de onderwijsinspectie. In het internet schooldossier is hiervoor een meldingsformulier te vinden.

¹⁵ Een schorsing kan voor maximaal 5 schooldagen gelden. Gebruikte termen zoals interne schorsing, externe schorsing en het geven van een time-out vallen onder de algemene definitie van schorsing en hiermee ook onder alle wettelijke bepalingen betreffende schorsing.

¹⁶ Er is aangegeven dat een schorsing maximaal 5 schooldagen mag duren. Er is niet aangegeven hoe vaak en in welk tijdsbestek die maximale schorsing kan worden toegepast. Evenmin zegt de wet dat schorsing voorwaardelijk is om eventueel over te gaan tot verwijdering.

	<p>moeten (blijven) zoeken naar een structureel passend antwoord op die onderliggende kwestie. De school neemt daarin het initiatief door ouders uit te nodigen voor een gesprek daartoe of vervolgt de gesprekken die daarover al gaande waren.</p> <p>Als schorsing wordt ingezet, gaat het regelmatig om situaties waarbij ook anderen last hebben gehad van onrust, onveiligheid of anderszins aantasting van het welbevinden. Het kan zijn dat de schoolleiding daarom ook ouders van andere leerlingen wil informeren over de situatie en de getroffen maatregelen. De school houdt deze informatie zo feitelijk mogelijk. De ouders van een geschorste leerling worden geïnformeerd over deze communicatie.</p> <p>In het gesprek met de ouders en de leerling bij de inzet van de maatregel, kan ook gesproken worden over de communicatie m.b.t. de situatie en de genomen maatregel. De schoolleiding kan bijvoorbeeld ouders er op attenderen dat het ook in het belang van de leerling kan zijn, als deze of zijn/haar ouders terughoudend zijn in het gebruik van sociale media. Als er sprake is van (een ernstige) ontwrichting van de veiligheid en/of het welbevinden in een groep, en er bijvoorbeeld een schorsing wordt ingezet, draagt het weinig bij aan het herstel van veiligheid en/of het herstel van welbevinden, als de leerling (of diens ouders) andere leerlingen (en/of hun ouders) ongepast en/of onheus benaderen via sociale media. In veel gevallen is een schorsing een uiterste maatregel om rust en orde te herstellen.</p>
<p>4.4</p>	<p>Verwijdering Verwijdering is een zeer ingrijpende maatregel. In vrijwel alle gevallen dat scholen overgaan tot het inzetten van deze maatregel is dat omdat er sprake is van een (aanhoudend) onveilige situatie¹⁷ en/of (aanhoudend) ernstige verstoring van de rust of orde in de school en/of kan de school aantoonbaar niet voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling of is er sprake van een zeer ernstig incident. Onderstaande uitwerking kent de context niet waarin de maatregel tot verwijdering wordt toegepast. Het beschrijft de formele route waaraan scholen zich in ieder geval dienen te houden bij het toepassen van de maatregel tot verwijdering. Het beschrijft wat scholen minimaal moeten doen om in formele zin zorgvuldig te handelen.</p> <p>In veel gevallen zullen scholen meer doen en/of meer hebben gedaan (te denken valt bijvoorbeeld aan het, in overleg met ouders, betrekken van het samenwerkingsverband, het wijkteam en/of de schoolarts) dan enkel overgaan tot verwijdering. Ook al noemt dit protocol dit soort pogingen tot het vinden van een oplossing voor eventueel onderliggende problemen niet, zij zullen in de regel wel ingezet worden. Daarvoor is medewerking van ouders veelal voorwaardelijk.</p> <p>De wet stelt: “voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar”. Dit moet aantoonbaar zijn gebeurd.¹⁸ Voorts dient ook met de ouders gesproken te zijn over het voornemen een leerling te verwijderen.</p>

¹⁷ Inspectie van het onderwijs, (2015), *Schorsingen en verwijderingen in het funderend onderwijs* (Zie: <http://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/content/assets/publicaties/2016/01/factsheet-schorsingen-en-verwijderingen.pdf>)

¹⁸ Daar waar het voornemen tot verwijdering geen reactie is op een ernstig en zich plotseling voor doend incident, maar de conclusie is van een reeds langdurende situatie, zal dit niet alleen een gesprek zijn geweest tussen bevoegd gezag en de betrokken leerkracht, maar in bredere zin besproken zijn in de zorgstructuur van de school, wellicht ook in de zorgstructuur bovenschools. Bij de behandeling van bezwaren tegen het besluit tot verwijdering door de Geschillencommissie passend onderwijs van de Landelijke Klachtencommissie onderwijs, blijken de volgende zaken van doorslaggevend belang te zijn in de wegging van de geschillencommissie:

- Juiste en zorgvuldige toepassing van wet- en regelgeving, inclusief het werken conform wat de eigen schoolgids aangeeft en het ondersteuningsprofiel van de school aangeeft;
- De helderheid in de schoolgids over wanneer een school overgaat tot verwijdering;
- Daar waar dat van toepassing is: het in kaart hebben van de ondersteuningsbehoeften van de betrokken leerling, eventueel afgezet tegen hetgeen de school zegt te kunnen bieden in haar eigen ondersteuningsprofiel;
- Daar waar de school de ondersteuningsbehoeften niet zelf in kaart kan brengen, hier externe deskundigheid voor inschakelt;
- Dat scholen een OPP hebben opgesteld voor leerlingen die specifieke ondersteuningsbehoeften hebben. Enkel een groeidocument is veelal niet voldoende;
- Dat een school (maar ook ouders) blijkt hebben gegeven van een inspanningsverplichting;
- Geboden afstemming en ondersteuning is vastgelegd;
- School (en ouders) hebben bij aanvang een coöperatieve houding om tot een oplossing te komen;
- De school zorgvuldig te werk gaat (wat o.a. blijkt uit het feit dat zaken gedocumenteerd zijn);

	<p>Daarnaast informeert en overlegt de schoolleiding met de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar over het voornemen over te gaan tot verwijdering.</p> <p>Een besluit een leerling te verwijderen, is een besluit van het bevoegd gezag. Als de schoolleiding het voornemen heeft deze maatregel toe te passen, wordt dit voornemen voorgelegd, gemotiveerd en besproken met de directeur-bestuurder.</p> <p>Ouders moeten schriftelijk geïnformeerd worden over het besluit tot verwijdering met daarbij de reden/aanleiding tot de schorsing. In alle gevallen moet het, dan nog voorgenomen, besluit tot verwijdering in een gesprek met ouders zijn besproken en zijn toegelicht. Ouders moeten hierin ook de gelegenheid krijgen hun standpunt te verwoorden. Te allen tijde volgt het besluit tot verwijdering ook schriftelijk. Deze brief die ouders informeert over het besluit tot verwijdering^{19, 20} wordt opgesteld door de schoolleiding, ter goedkeuring voorgelegd aan de directeur-bestuurder. Deze neemt formeel het besluit en ondertekent de brief. Deze formele brief wordt vanuit het bestuurskantoor naar ouders verstuurd.</p> <p>Wellicht worden er ook andere kanalen gebruikt in de communicatie met ouders, maar er wordt te allen tijde ook deze formele brief gestuurd naar ouders. Een kopie van deze brief wordt bewaard in het dossier van de betreffende leerling.</p> <p>Bij een verwijdering wordt ook de onderwijsinspectie²¹ en de leerplichtambtenaar van de woonplaats van de leerling geïnformeerd door het bevoegd gezag.</p> <p>In de brief over het besluit tot verwijdering is in ieder geval onderstaande opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eventueel eerder gemaakte afspraken en eventueel eerder genomen maatregelen; • wanneer met ouders overleg is gevoerd; • de reden van de verwijdering; • een afspraak voor een vervolgtraject, gericht op het zoeken naar een andere passende school; • de invulling van het onderwijs tot de verwijdering definitief is: afspraken over te maken schoolwerk en hoe/wanneer dit besproken wordt; • de bezwaarprocedure; • dat dit besluit gemeld wordt bij de onderwijsinspectie en bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waarin de leerling woont. <p>Alvorens het voorgenomen besluit tot verwijdering omgezet kan worden tot een definitieve verwijdering, zal de school eerst een andere school moeten vinden die bereid is de leerling toe te laten. Die andere school kan, indien van toepassing, ook een school voor speciaal (voortgezet) onderwijs zijn. De school heeft hierin niet alleen een inspannings- maar ook een resultaatverplichting.</p> <p>Mocht er een andere school gevonden zijn, maar ouders niet bereid zijn hun kind naar deze school te laten gaan, wordt door school de leerplichtambtenaar ingeschakeld.</p> <p>Een voornemen tot verwijdering kan vergezeld gaan met een schorsing. De schorsing kan dan echter duren tot aan het besluit tot definitieve verwijdering en wordt daarmee automatisch elke week met een week verlengd²².</p> <p>Als verwijdering wordt ingezet, gaat het regelmatig om situaties waarbij ook anderen last hebben gehad van onrust, onveiligheid of anderszins aantasting van het welbevinden. Het kan zijn dat de schoolleiding daarom ook ouders van andere leerlingen wil informeren over de situatie en de getroffen maatregelen. De school houdt deze informatie zo feitelijk mogelijk. De ouders van een verwijderde leerling worden geïnformeerd over deze communicatie.</p>
<p>4.5</p>	<p>Bezwaar</p> <p>Een schorsing en een verwijdering zijn besluiten waartegen ouders bezwaar kunnen maken.</p> <p>Ouders kunnen tot 6 weken na dagtekening bij het bestuur schriftelijk bezwaar indienen tegen het genomen besluit.</p> <p>Het bestuur behandelt het bezwaar conform de AWB-procedure en neemt binnen 4 weken een beslissing op het bezwaar.</p> <p>Na het schriftelijk kenbaar maken van hun bezwaar worden ouders en eventueel andere belanghebbenden door het bestuur gehoord.</p>

¹⁹ Zie bijlage 4 voor Model Aankondiging besluit tot verwijdering

²⁰ Zie bijlage 5 voor Model Verwijdering definitief

²¹ Een voorgenomen besluit tot verwijdering moet worden gemeld bij de onderwijsinspectie. In het internet schooldossier is hiervoor een meldingsformulier te vinden.

²² Zie bijlage 6 voor Model (Herhaalde) schorsingsbrief bij verwijdering

	<p>Indien ouders niet instemmen met de beslissing op het bezwaar kunnen zij in beroep gaan en hun bezwaren voorleggen aan de civiele rechter.</p> <p>Besluiten die door het bestuur worden genomen naar aanleiding van een bezwaar, worden onderbouwd en schriftelijk medegedeeld aan ouders en school. Afschriften hiervan worden verstuurd naar de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar.</p> <p>Het indienen van een bezwaar heeft geen opschortende werking op een schorsing of verwijdering.</p> <p>Als er sprake is van een maatregel tot verwijdering, en ouders zijn het niet eens met deze maatregel, kunnen zij dit geschil ook voorleggen aan de Geschillencommissie passend onderwijs²³.</p> <p>Indien ouders gelijktijdig bezwaar aantekenen bij het bestuur en een verzoek indienen bij de Geschillencommissie passend onderwijs, mag het bestuur pas een besluit nemen op dat bezwaar nadat de geschillencommissie een oordeel heeft gegeven.</p> <p>Het bevoegd gezag maakt de ouders en geschillencommissie bekend welk besluit het na ontvangst van het advies heeft genomen. Het bevoegd gezag mag alleen gemotiveerd afwijken van het advies van de geschillencommissie.</p>
4.5	<p>Schoolgids</p> <p>De informatie betreffende het verzuimbeleid en de klachtenregeling wordt jaarlijks (indien van toepassing) geactualiseerd en vanuit het bestuurskantoor van PCBO Amersfoort verzonden naar haar scholen om opgenomen te worden in de schoolgidsen van de afzonderlijke scholen.</p> <p>In de bijlage een concepttekst die hiertoe gebruikt kan worden bij de eerstvolgende gelegenheid. De actualiteit van deze bijlage is beperkt, zij is slechts illustratief opgenomen.</p>
5	<p>Aangifte politie</p> <p>In geval van verbaal en/of fysiek geweld en/of (seksuele) intimidatie en/of het ernstig in gevaar brengen van leerlingen en/of personeel wordt in principe aangifte gedaan bij de politie.</p>
6	<p>BIJLAGEN (bijv. werkdocument, protocol)</p> <p>Model Aanvraagformulier verlof Model Schorsingsbrief Model Aankondiging besluit tot verwijdering Model Verwijdering definitief Model (Herhaalde) schorsingsbrief bij verwijdering Informatie Geschillencommissie passend onderwijs (GPO)</p> <p>Zie verder (jaarlijks bijgestelde): Centrale teksten Schoolgids betreffende verzuimbeleid, bezwaarprocedure bij schorsing en/of verwijdering en geschillencommissie passend onderwijs bij verwijdering (illustratief)</p>

²³ Zie voor termijnen en procedure bijlage 5 Geschillencommissie passend onderwijs (GPO)